

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра систем управління літальними апаратами

Лабораторна робота № 2

з дисципліни «Об’єктно-орієнтоване проєктування систем
управління»

Тема: «Розробка структурованих програм з
розгалуженням та повтореннями»

ХАІ.301 . Інженерія мобільних додатків. 312ст.1 ЛР

Виконав студент гр. _____312ст_____

_____Васильєв Б.А._____

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

Перевірів

_____к.т.н., доц. О. В. Гавриленко

_____ас. В. О. Білозерський

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

МЕТА РОБОТИ

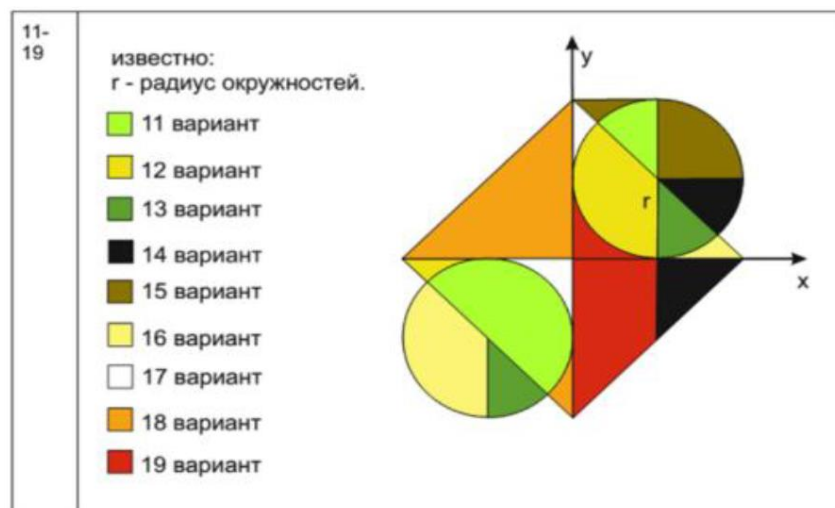
Вивчити теоретичний матеріал щодо синтаксису на мові Python і поданням вигляді UML діаграм діяльності алгоритмів з розгалуження та циклами, а також навчитися використовувати функції, інструкції умовного переходу і циклів для реалізації інженерних обчислень.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. Вирішити завдання на алгоритми з розгалуженням.

If20. [На числової осі розташовані три точки: A, B, C. Визначити, яка з двох останніх точок (B або C) розташована ближче до A, і вивести цю точку і її відстань від точки A. Варіант 20]

Завдання 2. Дано дійсні числа (x_i, y_i) , $i = 1, 2, \dots, n$, – координати точок на площині. Визначити кількість точок, що потрапляють в геометричну область заданого кольору (або групу областей). Геометрична область 11

Завдання 3. Дослідити ряд на збіжність. Умова закінчення циклу обчислення суми прийняти у вигляді: $|u_n| < \epsilon$ або $|u_n| > G$ де ϵ – мала величина для переривання циклу обчислення суми сходиться ряду ($\epsilon = 10^{-5} \dots 10^{-20}$); G величина для переривання циклу обчислення суми розходиться ряду ($G = 10^2 \dots 10^5$). Варіанти представлено в табл.3. Математичний ряд 10

10	$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n! - 3^n}{n^n}$
----	--

Завдання 4. Для багаторазового виконання будь-якого з трьох зазначених вище завдань на вибір розробити циклічний алгоритм організації меню в командному вікні.

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

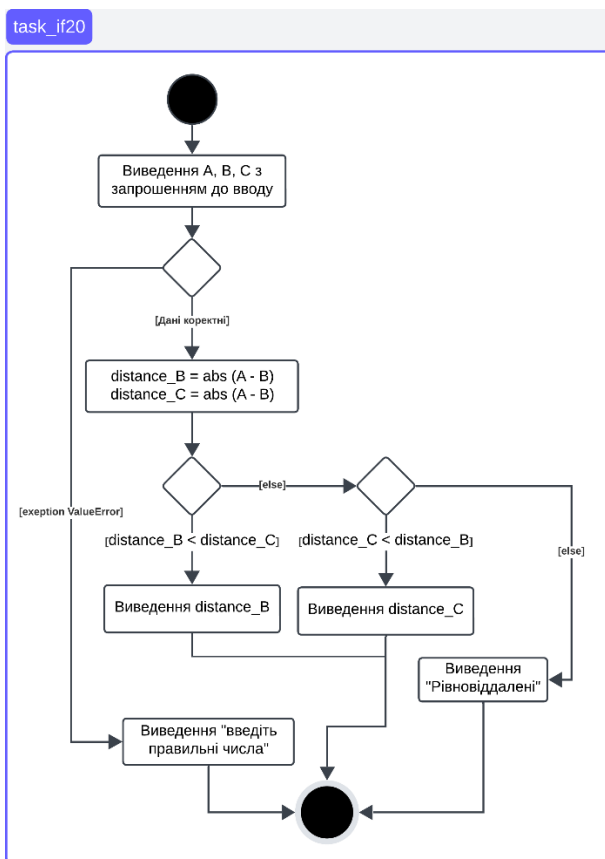
Завдання 1: Визначення найближчої точки задача If20

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

A, B, C - три цілих числа, цілий тип

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

result — повідомлення про те, яка точка ближча до точки A або що відстані однакові

Лістинг коду вирішення задачі наведено в дод. А (стор. 6). Екран роботи програми показаний на рис. Б.1.

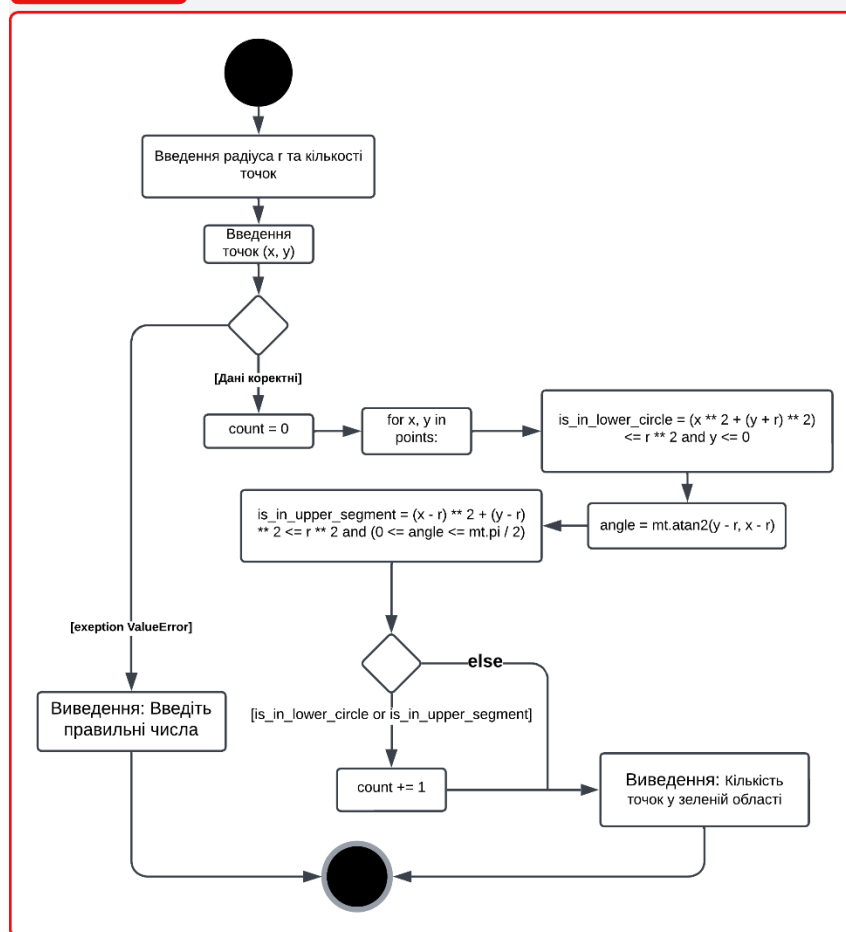
Завдання 2: Перевірка точок у межах області

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

r — радіус кола, дійсне число, тип float.

points — список координат точок, тип list.

Вихідні дані (ім'я, опис, тип): count — кількість точок, що знаходяться у зеленій області, ціле число, тип int.

Лістинг коду вирішення задачі наведено в дод. А (стор. 6). Екран роботи програми показаний на рис. Б.2.

Завдання 3: Обчислення збіжності ряду

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

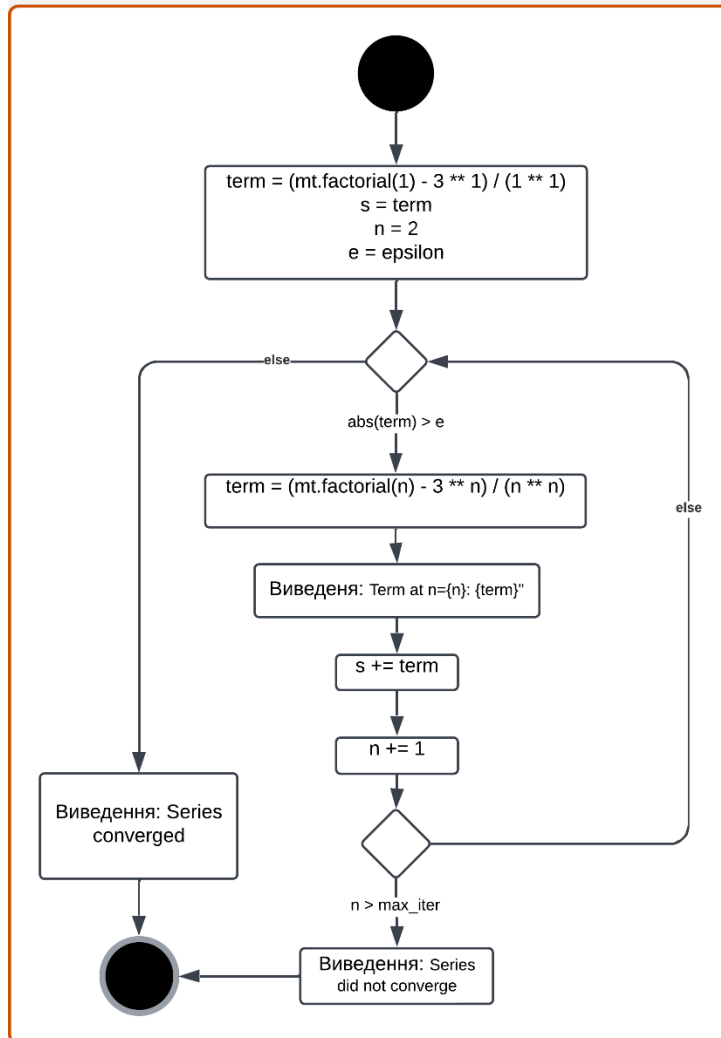
epsilon — точність збіжності, дійсне число, тип float.

max_iter — максимальна кількість ітерацій для перевірки збіжності, ціле число, тип int.

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

s — сума ряду, дійсне число

task_series10

Лістинг коду вирішення задачі наведено в дод. Б (стор. 7). Екран роботи програми показаний на рис. Б.3.

ВИСНОВКИ

У результаті виконання завдань було реалізовано три функції, які визначають найближчу точку до A , підраховують кількість точок у геометричній області та досліджують збіжність математичного ряду.

ДОДАТОК А

Лістинг коду програми до задач 1-3

```
import math as mt

# Завдання 1: Визначення найближчої точки до А
def task_if20():
    # Визначає, яка з точок В або С знаходиться ближче до точки А.

    try:
        A = float(input("Введіть координату точки А: "))
        B = float(input("Введіть координату точки В: "))
        C = float(input("Введіть координату точки С: "))

        distance_B = abs(A - B)
        distance_C = abs(A - C)

        if distance_B < distance_C:
            print(f"Точка В ближча до точки А. Відстань: {distance_B}")
        elif distance_C < distance_B:
            print(f"Точка С ближча до точки А. Відстань: {distance_C}")
        else:
            print(f"Точки В і С однаково віддалені від точки А. Відстань: {distance_B}")
    except ValueError:
        print("Введіть правильні числа.")

# Завдання 2: Визначення кількості точок в зеленій області (варіант 11)
def task_geometry11():
    try:
        # Отримати радіус кола
        r = float(input("Введіть радіус r: "))
        # Отримати кількість точок
        points = [(float(input("x: ")), float(input("y: "))) for _ in range(int(input("Кількість точок: ")))]

        # Лічильник для точок, що знаходяться в зеленій області
        count = 0

        # Перевірка кожної точки на належність зеленій області
        for x, y in points:
            # Умова для нижнього зеленого півкола
            is_in_lower_circle = (x ** 2 + (y + r) ** 2) <= r ** 2 and y <= 0

            # Умова для верхнього зеленого сегмента
            angle = mt.atan2(y - r, x - r)
            is_in_upper_segment = (x - r) ** 2 + (y - r) ** 2 <= r ** 2 and (0 <= angle <= mt.pi / 2)
```

```

        # Перевірка потрапляння в зелені області
        if is_in_lower_circle or is_in_upper_segment:
            count += 1

    print(f"Кількість точок у зеленій області: {count}")
except ValueError:
    print("Введіть правильні числа.")

# Завдання 3: Дослідження збіжності ряду
def task_series10(epsilon=1e-10, max_iter=100):
    # Початкові параметри
    term = (mt.factorial(1) - 3 ** 1) / (1 ** 1) # Перший член ряду
    print(f"Initial term: {term}")

    s = term # Початкова сума
    n = 2 # Починаємо з другого члена
    e = epsilon # Точність
    while abs(term) > e: # Поки не досягнемо потрібної точності
        term = (mt.factorial(n) - 3 ** n) / (n ** n)
        print(f"Term at n={n}: {term}")
        s += term
        n += 1
    if n > max_iter:
        print("Error: Series did not converge within iteration limit.")
        return None

    print(f"Series converged to: {s}")
    return s

```

ДОДАТОК Б

Лістинг коду програми до задач 4

```
import sys
from lab_2_oop import task_if20, task_geometry11, task_series10

# Завдання 4: Меню для вибору завдань
def menu():
    while True:
        print("\nВиберіть завдання:")
        print("1. Визначити, яка точка ближче до А.")
        print("2. Порахувати кількість точок у зеленій області.")
        print("3. Дослідити збіжність ряду.")
        print("0. Вихід")

        try:
            choice = int(input("Ваш вибір (0-3): "))

            if choice == 1:
                task_if20()

            elif choice == 2:
                task_geometry11()

            elif choice == 3:
                task_series10()

            elif choice == 0:
                sys.exit(0)

            else:
                print("Невірний вибір. Спробуйте ще раз.")

        except ValueError:
            print("Помилка введення. Введіть число від 0 до 3.")

# Викликати головне меню:
if __name__ == "__main__":
    menu()
```


ДОДАТОК В

Скрін-шоти вікна виконання програми

```
Введіть координату точки А: 5  
Введіть координату точки В: 3  
Введіть координату точки С: 8  
Точка В ближча до точки А. Відстань: 2.0
```

Рисунок Б.1 – Екран виконання програми для вирішення завдання 1, if 20

```
Введіть радіус r: 5  
Кількість точок: 2  
x: 0  
y: -3  
x: 3  
y: 3  
Кількість точок у зеленій області: 1
```

Рисунок Б.2 – Екран виконання програми для вирішення завдання 2,
геометрична область 11
математичний вираз 5

```
Term at n=17: 4.299685536881045e-07  
Term at n=18: 1.627181140920259e-07  
Term at n=19: 6.148599408550179e-08  
Term at n=20: 2.320196156205993e-08  
Term at n=21: 8.744575305506187e-09  
Term at n=22: 3.2920590328574556e-09  
Term at n=23: 1.2380956566193408e-09  
Term at n=24: 4.651958899971866e-10  
Term at n=25: 1.7464069942801776e-10  
Term at n=26: 6.551066071283691e-11  
Series converged to: -4.783041449365289
```

Рисунок Б.3 – Екран виконання програми для вирішення завдання 3,
математичний ряд 10